

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN
DỊCH TỄ HỌC TRONG DINH DƯỠNG
NUTRITIONAL EPIDEMIOLOGY

1. Thông tin chung về học phần

- 1.1. Mã học phần:
1.2. Điều kiện:
- Học phần tiên quyết: Không
- Học phần học trước: Không
1.3. Học phần: ☒ Bắt buộc ☐ Lựa chọn
1.4. Chương trình đào tạo: Cử nhân Dinh dưỡng
1.5. Số tín chỉ: 3; Số tiết: 60 (30LT + 30 ThH) + 90 TH.

2. Tóm tắt mô tả học phần:

Dịch tễ học trong dinh dưỡng cung cấp cho sinh viên khái niệm cơ bản về nghiên cứu dịch tễ học và các số đo dịch tễ. Bên cạnh đó, sinh viên được giới thiệu, tìm hiểu các thiết kế nghiên cứu dịch tễ và ứng dụng trong giải quyết các vấn đề sức khỏe, cụ thể là trong lĩnh vực dinh dưỡng.

3. Mục tiêu và chuẩn đầu ra học phần

3.1. Mục tiêu của học phần

Mục tiêu học phần	Mô tả
O1	Trang bị cho sinh viên kiến thức về các khái niệm cơ bản trong dịch tễ học, các chỉ số dịch tễ và các thiết kế nghiên cứu dịch tễ học phổ biến trong Y khoa và Y tế công cộng
O2	Giúp sinh viên biết cách phân tích mối liên hệ nhân quả trong Y khoa và Y tế công cộng
O3	Giúp sinh viên vận dụng các kiến thức và kỹ năng phân tích khi tiến hành các thiết kế nghiên cứu dịch tễ học trong Y khoa và Y tế công cộng
O4	Giúp sinh viên ứng dụng kiến thức dịch tễ học vào việc thiết kế nghiên cứu trong lĩnh vực dinh dưỡng

3.2. Chuẩn đầu ra học phần

Học xong học phần này, sinh viên có khả năng:

Mục tiêu của học phần	CLO (CĐR học phần)
O1	[CLO 1.1] Trình bày được các khái niệm cơ bản trong dịch tễ học
	[CLO 1.2] Tính toán và diễn giải các phép đo cơ bản và các chỉ số trong dịch tễ học
	[CLO 1.3] Phân biệt được các thiết kế nghiên cứu dịch tễ học phổ biến
O2	[CLO 2] Phân tích được các yếu tố cần xem xét trong suy luận nhân quả và vai trò của các thiết kế nghiên cứu dịch tễ học trong suy luận nhân quả
O3	[CLO 3.1] Phân tích được cụ thể công dụng, ưu điểm, nhược điểm và các nguyên tắc tiến hành của các thiết kế nghiên cứu dịch tễ học
	[CLO 3.2] Phân biệt được các sai số thường gặp trong nghiên cứu
	[CLO 3.3] Tính toán và diễn giải được các số đo đánh giá test sàng lọc
O4	[CLO 4.1] Phân biệt được các thiết kế nghiên cứu đặc thù trong dinh dưỡng học
	[CLO 4.2] Thực hiện được thiết kế một số nghiên cứu dinh dưỡng

4. Nội dung chi tiết học phần

Phần 1: Dịch tễ học cơ bản

Bài 1. Giới thiệu môn học. Các khái niệm và mô hình dịch tễ học

- 1.1. Lịch sử
- 1.2. Định nghĩa, phân loại và công dụng của Dịch tễ học
- 1.3. Tiến trình tự nhiên của bệnh tật
- 1.4. Các cấp độ dự phòng
- 1.5. Các mô hình dịch tễ

Bài 2. Các phép đo tần suất bệnh tật

- 2.1. Giới thiệu
- 2.2. Các phép đo tần suất
- 2.3. Các phép đo tần suất bệnh tật
- 2.4. Mối quan hệ giữa các phép đo tần suất bệnh tật

Bài 3. So sánh tần suất bệnh tật

- 3.1. Giới thiệu
- 3.2. Các phép đo mối liên quan
- 3.3. Các phép đo tác động về mặt y tế công cộng

Bài 4. Các thiết kế nghiên cứu dịch tễ học

- 4.1. Giới thiệu và phân loại
- 4.2. Nghiên cứu quan sát
- 4.3. Nghiên cứu thực nghiệm

Bài 5. Mối liên quan nhân quả

- 5.1. Giới thiệu
- 5.2. Mô hình mối liên hệ nhân quả
- 5.3. Suy luận nhân-quả
- 5.4. Thiết kế nghiên cứu và mối quan hệ nhân-quả

Bài 6. Nghiên cứu cắt ngang

- 6.1. Giới thiệu
- 6.2. Một số ưu và nhược điểm
- 6.3. Một số vấn đề trong nghiên cứu cắt ngang
- 6.4. Các bước tiến hành nghiên cứu cắt ngang
- 6.5. Một số vấn đề khác

Bài 7. Nghiên cứu bệnh-chứng

- 7.1. Giới thiệu
- 7.2. Ưu điểm và nhược điểm
- 7.3. Các vấn đề trong thiết kế và thực hiện nghiên cứu bệnh-chứng
- 7.4. Các vấn đề trong phân tích và diễn giải kết quả của nghiên cứu bệnh-chứng

Bài 8. Nghiên cứu đoàn hệ

- 8.1. Giới thiệu
- 8.2. Các loại nghiên cứu đoàn hệ
- 8.3. Ưu điểm và nhược điểm của thiết kế nghiên cứu đoàn hệ
- 8.4. Các vấn đề trong thiết kế và thực hiện nghiên cứu đoàn hệ
- 8.5. Các vấn đề trong phân tích và diễn giải kết quả

Bài 9. Nghiên cứu thử nghiệm ngẫu nhiên có đối chứng

- 9.1. Giới thiệu
- 9.2. Ưu và nhược điểm
- 9.3. Các vấn đề trong thiết kế và thực hiện RCT
- 9.4. Các vấn đề trong phân tích và diễn giải kết quả RCT

Bài 10. Sai số ngẫu nhiên và sai số hệ thống trong nghiên cứu dịch tễ học

- 10.1. Giới thiệu
- 10.2. Khái niệm về sai số ngẫu nhiên và sai số hệ thống
- 10.3. Sai số hệ thống/sai lệch (bias)

Bài 11. Test sàng lọc

- 11.1. Giới thiệu
- 11.2. Định nghĩa, phân loại
- 11.3. Chương trình sàng lọc
- 11.4. Test sàng lọc
- 11.5. Lựa chọn test sàng lọc
- 11.6. Đánh giá chương trình sàng lọc

Bài 12. Ôn tập và kiểm tra lần 1

Phần 2: Dịch tễ học trong dinh dưỡng

Bài 13. Tổng quan về DTH trong dinh dưỡng

- 13.1. Giới thiệu DTH dinh dưỡng

13.2. Lý do để thực hiện những nghiên cứu về tiêu thụ thực phẩm

Bài 14. Phương pháp đánh giá chế độ ăn

14.1. Các phương pháp ghi chép về thực phẩm (food records)

14.2. Các phương pháp nhớ lại về thực phẩm (food recalls)

Bài 15. Sự biến thiên trong chế độ ăn: Ứng dụng trong thiết kế và phân tích dữ liệu

15.1. Sự biến thiên trong mỗi người

15.2. Sự biến thiên giữa nhiều người

15.3. Số ngày cần khảo sát

Bài 16. Chuẩn hóa công cụ đánh giá

16.1. Khái niệm về chuẩn hóa công cụ đo lường

16.2. Độ chính xác và độ tin cậy

16.3. Khi nào và tại sao phải chuẩn hóa công cụ đo lường

Bài 17. Phân tích số liệu DTH dinh dưỡng

17.1. Tính toán chất dinh dưỡng hấp thu

17.2. Hiệu chỉnh cho năng lượng

Bài 18. Ôn tập và kiểm tra lần 2

6. Học liệu

6.1. Giáo trình học phần

[1] Tăng Kim Hồng. *Dịch tễ học cơ bản*. TP. Hồ Chí Minh. NXB Đại học quốc gia TP.HCM, 2024.

6.2. Danh mục tài liệu tham khảo

[2] Fletcher R.W., Fletcher S.W. *Clinical Epidemiology: The essentials*. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins, 2013.

[3] Gordis L. *Epidemiology*. Philadelphia, Elsevier Inc., 2014.

[4] Greenberg R.S., Daniels S.R., Flanders W.D., Eley J.W., Boring J.R. *Medical epidemiology*. New York, McGraw-Hill Medical, 2005.

[5] Jekel J.F., Elmore J.G., Katz D.L. *Epidemiology, Biostatistics and Preventive Medicine*. Philadelphia, W.B. Saunders Company, 1996.

[6] Kenneth J.R. *Modern Epidemiology*. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins, 2013.

[7] Last J.M., Spasoff R.A., Harris S.S., Thuriaux M. *A dictionary of epidemiology*. New York, Oxford University Press, 2014.

[8] Cameron ME, van Staveren WA. (1988) *Manual on methodology for food consumption studies*. New York: Oxford University Press.

[9] Gibson RS. (1990) *Principle of nutritional assessment*. New York: Oxford University Press.

[10] Margetts B, Nelson M. (1997) *Design concepts in nutritional epidemiology*, 2nd edition. New York: Oxford University Press.

[11] Willett W. (2013) *Nutritional epidemiology*, 3rd edition. New York: Oxford University Press.

7. Đánh giá kết quả học tập

Thành phần đánh giá	Phương pháp và Bài đánh giá	CDR học phần	Tỷ lệ %
A1. Đánh giá quá trình	KHÔNG CÓ		
A2. Đánh giá giữa kỳ	A.2.1 Trắc nghiệm/Tự luận	CLO1.1, CLO1.2, CLO1.3	15%
	A.2.2 Trắc nghiệm/Tự luận	CLO2, CLO3.1,CLO3.2, CLO3.3	15%
	Tổng cộng	CLO1.1, CLO1.2, CLO1.3, CLO2, CLO3.1,CLO3.2, CLO3.3	30%
A3. Đánh giá cuối kỳ	A.3. Trắc nghiệm/Tự luận	CLO1.1, CLO1.2, CLO1.3, CLO2, CLO3.1,CLO3.2, CLO3.3, CLO4.1, CLO4.2	70%
	Tổng cộng	CLO1.1, CLO1.2, CLO1.3, CLO2, CLO3.1,CLO3.2, CLO3.3, CLO4.1, CLO4.2	70%
Tổng cộng		CLO1.1, CLO1.2, CLO1.3, CLO2, CLO3.1,CLO3.2, CLO3.3, CLO4.1, CLO4.2	100%

8. Quy định của học phần

- Mỗi bài kiểm tra giữa kỳ và cuối kỳ chỉ tổ chức một lần. Sinh viên vắng mặt trong kì thi kết thúc học phần nếu không có lý do chính đáng thì phải nhận điểm.
- Sinh viên hoàn thành môn học khi thỏa điều kiện: Điểm tổng kết môn học $\geq 4,0$.